Podobně jako v dalších obcích ČR tvoří dnešní romské obyvatelstvo Rokycan potomci lidí, kteří sem začali přicházet záhy po roce 1945 ze Slovenska.

Jejich rodiny nebyly, tak jako rodiny českých Romů, postiženy přímo genocidou, byly ale válkou tvrdě zasaženy – téměř každá rodina přišla o někoho z blízkých (Romové byli internováni v pracovních táborech, ke konci války byly celé osady vyvražďovány), mnoho rodin o bydlení (v důsledku nařízení z let 1941 a 1943 o nuceném vystěhování 3km od neromských obcí) a možnost obživy (provozování tradičních řemesel a posluhování u sedláků a Židů). Proto mnozí vyslyšeli výzvy k náboru nových pracovních sil, které se objevovaly v novinách, rozhlase nebo byly přímo šířeny náboráři jednotlivých podniků, a rozhodli se vydat „za lepším“ do Čech.

Romové, kteří přesídlili do Rokycan mezi lety 1945 – 1952, byli původně obyvateli několika obcí prešovského kraje na východním Slovensku a byli prvními stálými romskými obyvateli města v historii. Před válkou se po území Plzeňského kraje pohybovali pouze jednotlivé rodiny tzv. českých a německých Romů (Sintů), z nichž většina zahynula v koncentračním táboře v Osvětimi.

První novousedlíci přišli do Rokycan v roce 1946 z obce Tolčemeš. Dostali práci v továrně dnešních Kovohutí, dříve zvaných „patronka“ nebo „nábojka“, kde se během války vyráběly patrony pro německou armádu. Po zastavení výroby nábojů, tzv. „hilzen“, se v Kovohutích začaly vyrábět měděné a mosazné plechy, ložiska atp. Noví zaměstnanci zároveň dostali ubytování v tzv. „lágru“, ubytovně v areálu Kovohutí. Za nimi přišli příslušníci jejich rodin, kteří také okamžitě získali práci i ubytování.

Postupně přicházeli i Romové z dalších spřízněných obcí, především Terni a Babího Potoka, kteří bydleli v areálu městské cihelny. Pracovali jednak v cihelně, dále pak na stavbách apod. Ženy také vykonávaly pomocné práce uklízeček, myly nádobí v restauracích atd.

„Lágr“ fungoval dle všeho do roku 1950, kdy byl zrušen a jeho obyvatelům byly přiděleny byty ve „vagónce“ nebo v převážně starých domech ve městě – mnoho Romů bydlelo například na místě, kde dnes stojí hotel Bílý Lev.

Pamětníci vzpomínají na toto období jako na jedno z nejkrásnějších v jejich životě. Po několika letech válečného strádání a utrpení, po ponížení, které za války prožili (například rodina Giňových z Tolčemeše si musela vlastníma rukama zbourat dům, kde měl jejich tatínek, uznávaný kovář a hudebník, dílnu, kam chodili lidé z dalekého okolí, a přestěhovat se jako ostatní Romové 3km od obce pod les, kde nebylo vůbec nic) se opět cítili jako lidé. Měli práci a bydlení, byli v bezpečí.

Po roce 1952 do Rokycan přišlo ještě několik málo rodin z dalších částí Slovenska, mimo jiné na nábor místního JZD či na stavbu rokycanské nemocnice.

V období fungování Svazu Cikánů – Romů (1969 – 1973) byly právě Rokycany jedním z center dění, stejně jako po Sametové revoluci, v období fungování Romské občanské iniciativy. Dodnes zde působí jedna z nejznámějších romských kapel v ČR – „Kale“ a pochází odtud také jedna z předních romských zpěvaček Věra Bílá a spisovatelé Ilona Ferková či Andrej Giňa.